

UBND TỈNH ĐẮK LẮK
SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PTNT

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: 2462/SNN-CCKL

Đắk Lắk, ngày 02 tháng 11 năm 2017

V.v phản hồi thông tin báo chí

Kính gửi: Sở Thông tin và Truyền thông

Sở Nông nghiệp và PTNT nhận được Công văn số 784/STTTT-TTBCXB và số 788/STTTT-TTBCXB ngày 30/10/2017 của Sở Thông tin và Truyền thông về việc phản hồi thông tin báo chí; trong đó, đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn báo cáo phản hồi thông tin một số báo như: Nhân dân điện tử (ngày 01/3/2017, 18/7/2017, 24/9/2017), VietnamPlus (ngày 15/6/2017), Công Lý (tháng 8,9/2017), Lao động (05/8/2017), Tài nguyên Môi trường (08/8/2017), Sài Gòn giải phóng (11/10/2017)... phản ánh về tình trạng khai thác gỗ rừng, lấn chiếm đất rừng trái phép trên địa bàn huyện Ea Súp, Ea Kar và báo Sài Gòn giải phóng đăng tải 04 bài viết (09-12/10/2017) phản ánh về công tác quản lý bảo vệ rừng tại các tỉnh Tây Nguyên nói chung và Đắk Lắk nói riêng.

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn báo cáo trên cơ sở nội dung các bài báo phản ánh và đã được các cơ quan chức năng kiểm tra làm rõ thông tin phản ánh, cụ thể như sau:

1. Phản ánh về tình trạng khai thác gỗ rừng, lấn chiếm đất rừng trái phép trên địa bàn huyện Ea Súp, Ea Kar

Tại các bài báo "*Vào điểm nóng phá rừng Ea Súp, Lâm tặc lại ngang nhiên phá rừng tự nhiên huyện Ea Súp, Vì sao rừng vẫn bị tàn phá nghiêm trọng*" (kỳ 1) của báo Nhân dân điện tử; "*Đắk Lắk tình trạng phá rừng, lấn chiếm đất lâm nghiệp diễn ra ô ạt*" của báo Công Lý; "*Đắk Lắk: chuyển giao bất cập, hàng trăm héc ta rừng bị tàn phá*" của báo Lao Động; "*Phá rừng Ea Súp: Công ty Anh Quốc làm xiếc trên dự án bảo vệ rừng*" của báo Tài nguyên và Môi trường,... nội dung phản ánh thực trạng phá rừng tại nhiều tỉnh trên cả nước, trong đó có tỉnh Đắk Lắk. Trong đó, phản ánh tình trạng phá rừng, khai thác và tập kết gỗ trái phép tại huyện Ea Súp tại khu vực sau:

- Một số khu rừng do Công ty TNHH cao su và lâm nghiệp Phước Hòa Đắk Lắk (trước đây là Công ty LN Ea H'mơ và Công ty LN Ya Lốp) nằm trên địa bàn xã Ia Lốp.

- Các đường mòn từ quốc lộ 29 vào tiểu khu 293 và giữa lòng tiểu khu 293, xã Cư M'lan trước đây do Công ty TNHH Anh Quốc quản lý.

Đối với việc phá rừng tại 2 hiện trường trên, từ đầu năm 2017 đến nay đã được đưa tin bởi các Báo, Đài trong nước. Các phản ánh trong bài viết "*Vì sao rừng vẫn bị tàn phá nghiêm trọng*" (kỳ 1) đã trùng với các bài viết trên các Báo trước đây đã đưa tin mà UBND tỉnh đã chỉ đạo Sở Nông nghiệp và PTNT, Chi cục kiểm lâm phối hợp với các cơ quan chức năng tổ chức kiểm tra xác minh, báo cáo kết quả và đề xuất giải pháp xử lý cụ thể như sau:

* Về phản ánh "*Tại một số khu rừng do Công ty TNHH Một thành viên lâm nghiệp Ea H'Mor quản lý (nay thuộc Công ty TNHH cao su và lâm nghiệp Phước Hòa Đắk Lắk) nằm trên địa bàn xã Ia Lốp, huyện Ea Súp, tỉnh Đắk Lắk, chúng tôi tận mắt chứng kiến cảnh rừng bị tàn phá ngổn ngang. Lực lượng chức năng đã phát hiện gần 100 m³ gỗ do lâm tặc khai thác trái phép*":

Đây là nội dung đã được Báo Nhân dân điện tử đăng ngày 01/3/2017 trong bài viết: "Vào điểm nóng phá rừng Ea Súp". Từ đó, Văn phòng Chính phủ đã có Công văn 2377/VPCP-NN ngày 15/3/2017 gửi UBND tỉnh về việc xử lý vấn đề báo nêu và UBND tỉnh đã ban hành Công văn 2072/UBND-NNMT ngày 24/3/2017 chỉ đạo Sở Nông nghiệp và PTNT, UBND huyện Ea Súp kiểm tra, làm rõ. Sau khi chỉ đạo Chi cục kiểm lâm phối hợp với các cơ quan chức năng tổ chức kiểm tra, xác minh các vấn đề báo nêu. Ngày 20/4/2017, Sở Nông nghiệp và PTNT đã có Công văn số 799/SNN-CCKL ngày 20/4/2017 báo cáo UBND tỉnh về việc kiểm tra, làm rõ những vấn đề Báo Nhân dân điện tử nêu tại bài viết "Vào điểm nóng phá rừng Ea Súp", trong đó đã phân tích cụ thể thực trạng công tác quản lý, bảo vệ rừng huyện Ea Súp, những hình ảnh Báo đưa tin, đề xuất biện pháp xử lý thông tin của Báo phản ánh và giải pháp khắc phục hạn chế, yếu kém trong công tác quản lý, bảo vệ rừng. Qua đó, UBND tỉnh đã có Công văn số 3781/UBND-NNMT ngày 22/5/2017 gửi Văn phòng Chính phủ về việc báo cáo kết quả kiểm tra, làm rõ những vấn đề Báo Nhân dân điện tử nêu tại bài viết "Vào điểm nóng phá rừng Ea Súp" và Công văn số 3782/UBND-NNMT ngày 22/5/2017 về việc xử lý trách nhiệm theo chỉ đạo của UBND tỉnh tại Công văn 2072/UBND-NNMT ngày 24/3/2017.

* Về phản ánh "*Men theo các đường mòn từ quốc lộ 29 vào tiểu khu 293, xã Cư M'lan, nhiều cánh rừng bị "cạo trọc", cây gỗ bị đốn hạ nằm la liệt. Ngay giữa lòng tiểu khu 293 có hàng loạt lán trại, nhà dân dựng lên. Khi được hỏi, người dân*

cho hay, họ đã sinh sống và canh tác ở đây trong một thời gian dài nhưng không ai ngăn cấm":

Nội dung này đã được nhiều báo đưa tin, như: Báo Công Lý (*Đắk Lắk: tình trạng phá rừng, lấn chiếm đất lâm nghiệp diễn ra ồ ạt, ngày 05/8/2017*); Báo Lao Động (*Đắk Lắk: chuyển giao bất cập, hàng trăm hecta rừng bị tàn phá, ngày 08/8/2017*), Báo Tài nguyên và Môi trường (*Phá rừng Ea Súp: Công ty Anh Quốc làm xiếc trên dự án bảo vệ rừng, ngày 09/8/2017*)... đã phản ánh tình trạng phá rừng, khai thác lâm sản... trái phép tại tiểu khu 293, xã Cư M'lan, huyện Ea Súp. Sau khi các Báo đưa tin, UBND tỉnh đã có Công văn số 6271/UBND-NNMT ngày 09/8/2017 gửi Sở Nông nghiệp và PTNT về việc kiểm tra, xử lý tình hình khai thác gỗ trái phép trên địa bàn huyện Ea Súp. Từ đó, Sở Nông nghiệp và PTNT đã ban hành Quyết định số 1209/QĐ-SNN ngày 25/8/2017 thành lập Đoàn kiểm tra xử lý tình hình khai thác gỗ trái phép trên địa bàn huyện Ea Súp, gồm đại diện các đơn vị: Chi cục kiểm lâm, Công an tỉnh, Sở Tài nguyên và Môi trường, UBND huyện Ea Súp, UBND xã Cư M'lan. Sau khi kết thúc kiểm tra, xác minh; Sở Nông nghiệp và PTNT đã có Công văn số 2067/SNN-CCKL ngày 22/9/2017 gửi UBND tỉnh báo cáo về kết quả kiểm tra tình trạng phá rừng, khai thác lâm sản trái phép tại tiểu khu 293, xã Cư M'lan, huyện Ea Súp và kiến nghị các giải pháp xử lý tình trạng trên.

Tại Công văn số 944/CCKL-TTPC ngày 02/10/2017 của Chi cục Kiểm lâm "về việc phản ánh phá rừng tại huyện Ea Súp của báo Nhân dân điện tử" đã làm rõ những thông tin của bài viết "*Vì sao rừng vẫn bị tàn phá nghiêm trọng*" (kỳ 1) của báo Nhân dân điện tử về tình hình phá rừng tại Công ty TNHH cao su và lâm nghiệp Phước Hòa - Đắk Lắk và ý kiến của Hạt trưởng Hạt kiểm lâm Ea Súp là những vấn đề đã làm việc với phóng viên báo Nhân dân trong thời gian từ đầu năm 2017. Trong tháng 9/2017 (thời điểm Báo đưa tin), tại địa bàn huyện Ea Súp không có phát sinh vấn đề mới gì thêm về phá rừng, khai thác lâm sản trái phép tại Công ty TNHH cao su và lâm nghiệp Phước Hòa Đắk Lắk và tại tiểu khu 293, xã Cư M'lan. Đồng thời, từ 28/8 đến 08/9/2017, Đoàn kiểm tra gồm Cục Kiểm lâm, Chi cục kiểm lâm Đắk Lắk và Chi cục kiểm lâm vùng IV đã phối hợp kiểm tra tình trạng san ủi rừng rừng tự nhiên nghèo kiệt để trồng rừng và công tác quản lý, bảo vệ rừng tại Công ty TNHH cao su và lâm nghiệp Phước Hòa Đắk Lắk theo Công văn số 488/KL-ĐT ngày 25/8/2017 của Cục Kiểm lâm cũng đã ghi nhận không có tình trạng phá rừng, khai thác lâm sản trái phép mới xảy ra tại địa bàn.

Qua kiểm tra, những nội dung mà các báo phản ánh về cơ bản là đúng. Đây là những vụ việc cụ thể đang diễn ra, là những điểm nóng vi phạm Luật Bảo vệ và Phát triển rừng trên địa bàn tỉnh. Trong thực tế, những điểm nóng vi phạm này cũng đã

được các cấp, các ngành tổ chức kiểm tra, ngăn chặn và xử lý. Tuy nhiên việc kiểm chế, ngăn chặn xử lý vi phạm chưa dứt điểm; khi các cơ quan chức năng, chính quyền sở tại tăng cường kiểm tra, xử lý thì tình hình vi phạm giảm xuống và ngược lại tình hình vi phạm lại tái diễn khi các biện pháp ngăn chặn, xử lý của cơ quan chức năng, chính quyền địa phương lơis lỏng. Hiện nay, UBND huyện Ea Súp đang chỉ đạo Hạt Kiểm lâm phối hợp các ngành chức năng của huyện điều tra, xử lý theo quy định hiện hành.

Để xảy ra tình trạng nêu trên trách nhiệm trước hết thuộc về các đơn vị chủ rừng là Công ty TNHH Cao su và Lâm nghiệp Phước Hòa - Đăk Lăk, Công ty TNHH chế biến thực phẩm và Lâm nghiệp Đăk Lăk và các doanh nghiệp được nhà nước cho thuê rừng và đất rừng để lập dự án chưa làm tốt công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng; không đủ lực lượng, phương tiện để tự bảo vệ rừng trên lâm phần được giao, một số thiếu kiểm tra, buông lỏng quản lý, do đó bảo vệ rừng kém hiệu quả, vẫn còn để xảy ra tình trạng khai thác, chặt phá, lấn chiếm rừng và đất rừng trái phép. Tại cơ sở, chính quyền cấp xã có chức năng quản lý nhà nước về rừng, đất lâm nghiệp; tuy nhiên, hiện nay trách nhiệm chỉ đạo phối hợp, giám sát hoạt động lâm nghiệp trên địa bàn xã chưa thật sự tốt, đặc biệt là trong việc kiểm tra, ngăn chặn, truy quét các trọng điểm phá rừng, mua bán đất rừng, khai thác, vận chuyển lâm sản trái phép cũng như xử lý các hành vi vi phạm các quy định của Nhà nước về bảo vệ và phát triển rừng.

Đồng thời đề nghị UBND huyện Ea Súp tổ chức các Đoàn kiểm tra liên ngành để kiểm tra, ngăn chặn, xử lý tình trạng phá rừng, mua bán, vận chuyển, cất giữ, chế biến, kinh doanh lâm sản trái pháp luật tại địa phương; đối với một số điểm nóng, vụ việc cụ thể đã được báo Nhân dân điện tử nêu cần phải ngăn chặn, xử lý triệt để tình trạng phá rừng, khai thác gỗ, xây dựng lều lán trái phép tại Công ty TNHH cao su và LN Phước Hòa - Đăk Lăk, Công ty TNHH Chế biến thực phẩm và Lâm nghiệp Đăk Lăk và tại tiểu khu 293 hiện do UBND xã Cư M'lan quản lý. Tổ chức kiểm điểm trách nhiệm của tổ chức, cá nhân có liên quan trên địa bàn huyện để xảy ra các điểm nóng, vụ việc vi phạm Luật Bảo vệ và Phát triển rừng, có văn bản báo cáo UBND tỉnh kết quả kiểm điểm và đề xuất các hình thức xử lý cụ thể.

Tóm lại: 03 Nội dung phản ảnh tại điểm 1 nêu trên đã được Sở NN&PTNT tiếp thu và tham mưu cho UBND tỉnh và phối hợp với UBND huyện Ea Súp, Ea Kar, Công an Tỉnh, Cục Kiểm lâm, Chi cục Kiểm lâm vùng IV tổ chức kiểm tra thực hiện nghiêm túc qua đó cũng đã báo cáo UBND tỉnh, Chính phủ và có những giải pháp xử lý cụ thể từng vụ việc theo phản ảnh của báo chí; cụ thể đã có các văn bản chỉ đạo của trung ương, tỉnh về sự chỉ đạo kiểm tra và kết quả kiểm tra của Sở NN&PTNT và các ngành liên quan có văn bản sau:

-Văn phòng Chính phủ đã có Công văn 2377/VPCP-NN ngày 15/3/2017 gửi UBND tỉnh về việc xử lý vấn đề báo nêu.

-UBND tỉnh đã ban hành Công văn 2072/UBND-NNMT ngày 24/3/2017 chỉ đạo Sở Nông nghiệp và PTNT, UBND huyện Ea Súp kiểm tra, làm rõ.

-Sở Nông nghiệp và PTNT đã có Công văn số 799/SNN-CCKL ngày 20/4/2017 báo cáo UBND tỉnh về việc kiểm tra, làm rõ những vấn đề Báo Nhân dân điện tử nêu tại bài viết "Vào điểm nóng phá rừng Ea Súp

- UBND tỉnh đã có Công văn số 3781/UBND-NNMT ngày 22/5/2017 gửi Văn phòng Chính phủ về việc báo cáo kết quả kiểm tra, làm rõ những vấn đề Báo Nhân dân điện tử nêu tại bài viết "Vào điểm nóng phá rừng Ea Súp" và Công văn số 3782/UBND-NNMT ngày 22/5/2017 về việc xử lý trách nhiệm theo chỉ đạo của UBND tỉnh tại Công văn 2072/UBND-NNMT ngày 24/3/2017.

-UBND tỉnh đã có Công văn số 6271/UBND-NNMT ngày 09/8/2017 gửi Sở Nông nghiệp và PTNT về việc kiểm tra, xử lý tình hình khai thác gỗ trái phép trên địa bàn huyện Ea Súp.

-Sở Nông nghiệp và PTNT đã ban hành Quyết định số 1209/QĐ-SNN ngày 25/8/2017 thành lập Đoàn kiểm tra xử lý tình hình khai thác gỗ trái phép trên địa bàn huyện Ea Súp, gồm đại diện các đơn vị: Chi cục kiểm lâm, Công an tỉnh, Sở Tài nguyên và Môi trường, UBND huyện Ea Súp, UBND xã Cư M'lan.

-Sở Nông nghiệp và PTNT đã có Công văn số 2067/SNN-CCKL ngày 22/9/2017 gửi UBND tỉnh báo cáo về kết quả kiểm tra tình trạng phá rừng, khai thác lâm sản trái phép tại tiểu khu 293, xã Cư M'lan, huyện Ea Súp và kiến nghị các giải pháp xử lý tình trạng trên.

2. Phản ánh của báo Sài Gòn giải phóng về công tác quản lý và bảo vệ rừng tại các tỉnh Tây Nguyên nói chung và Đắk Lắk nói riêng tại các bài viết "*Tây Nguyên giao rừng tràn lan, Bài 1: Rừng cộng đồng bị... "cộng đồng" phá!* (ngày 09/10/2017), *Bài 2: Chuyển rừng giàu thành ... rừng nghèo* (ngày 10/10/2017), *Bài 3: Cán bộ đua nhau chiếm đất rừng* (ngày 11/10/2017), *Bài 4: Phải giao rừng cho ai ?* (ngày 12/10/2017).

2.1. Về nội dung Bài 1: Rừng cộng đồng bị... "cộng đồng" phá!

Giao đất, giao rừng là chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước, phù hợp nhu cầu nguyện vọng của nhân dân, hướng tới mục tiêu lâu dài bảo vệ và phát triển rừng bền vững, nhằm nâng cao thu nhập cho người dân góp phần ổn định đời sống kinh tế của nhân dân trên địa bàn, từng bước giúp cho người dân hiểu rõ về tầm quan trọng của

rừng, từ đó tham gia bảo vệ rừng và phát triển rừng, góp phần bảo vệ tốt diện tích rừng tự nhiên hiện có và phát triển rừng, góp phần bảo vệ môi trường sinh thái, nguồn nước,... Từ năm 2000-2010, tỉnh Đắk Lắk đã tổ chức giao đất, giao rừng cho cộng đồng dân cư, hộ gia đình dân tộc thiểu số được: 37.294,46 ha (trong đó 28.822,56 ha là rừng tự nhiên và 8.472,0 ha đất không có rừng) cho 5.273 hộ, trong đó có 3.931 hộ đồng bào dân tộc thiểu số chiếm 74,5% tổng số hộ được giao; chia ra:

a) Giao rừng theo Nghị định 163/NĐ-CP và hưởng lợi theo Quyết định 178/QĐ-TTg, từ năm 1999 đến cuối năm 2010, toàn tỉnh đã giao được 28.716,76 ha rừng và đất rừng (gồm: 21.079,96 ha là rừng tự nhiên và 7.636,9 ha đất không có rừng) cho 4.063 hộ (trong đó có 2.878 hộ đồng bào dân tộc thiểu số chiếm 70,8% tổng số hộ, được giao 21.343,43 ha chiếm 74,3% diện tích) bao gồm cả ba hình thức quản lý: 20 cộng đồng; 55 nhóm hộ và 992 hộ gia đình cá nhân trên địa bàn 8 huyện Ea Kar, Krông Buk, Ea H'leo, Krông Bông, Lắk, Cư M'gar, Ea Súp, Krông Na.

b) Thực hiện Quyết định số 304/QĐ-TTg ngày 23/11/2005 của Thủ tướng Chính phủ về việc thí điểm giao rừng, khoán bảo vệ rừng cho hộ gia đình và cộng đồng trong buôn, làng là đồng bào dân tộc thiểu số tại chỗ của các tỉnh Tây Nguyên, từ năm 2006 đến 2009 đã giao: 8.577,5 ha (trong đó 7.742,6 ha là rừng tự nhiên và 835 ha đất không có rừng) cho 1.210 hộ gia đình (1.053 hộ dân tộc thiểu số tại chỗ, chiếm 87,1%). Các đối tượng nhận rừng bao gồm: 07 cộng đồng, 04 nhóm hộ, 125 hộ gia đình địa bàn 4 huyện Ea H'leo, Buôn Đôn, M'Đrắk, Krông Na.

Nhìn chung thời gian đầu, các nhóm hộ, hộ gia đình nhận đất nhận rừng được hưởng các chế độ chính sách theo Quyết định 304 và 178/TTg của Thủ tướng Chính phủ như: hỗ trợ kinh phí thực hiện các bước kỹ thuật, tận dụng, tận thu các sản phẩm, lâm sản, được khai thác gỗ (Buôn Taly, xã Ea Sol, huyện Ea H'leo; Buôn Tul, xã Yang Mao, huyện Krông Bông,...). Từ năm 2013 đến nay, có một số cộng đồng, hộ gia đình được hưởng lợi từ dịch vụ môi trường rừng; qua đó các hộ nhận đất nhận rừng cũng đã thể hiện trách nhiệm và nghĩa vụ của mình trong công tác quản lý bảo vệ rừng, phần lớn diện tích rừng được giao được quản lý bảo vệ, các hành vi xâm hại rừng được tổ chức ngăn chặn.

Tuy nhiên, do rừng giao và khoán cho các hộ gia đình đa phần là những khu rừng nghèo đã qua khai thác trước đây của các Công ty lâm nghiệp trả về cho địa phương. Đối với những khu rừng này người dân không thể hưởng lợi ngay trước mắt, trong khi các hộ nhận rừng là những hộ nghèo cần phải giải quyết các nhu cầu thiết yếu của đời sống hằng ngày; theo Quyết định số 178/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ: nếu để được hưởng lợi các sản phẩm từ rừng (gỗ, gỗ gia dụng, lâm sản ngoài gỗ, ...) thì rừng phải đạt trữ lượng trung bình trở lên. Do vậy việc giao rừng cho người

dân QL BV là rừng nghèo và rừng nghèo kiệt đến khi rừng đạt trữ lượng giàu, trung bình để được khai thác hưởng lợi thì phải mất từ 15 – 25 năm. Trong thời gian này người dân không được hỗ trợ kinh phí để quản lý bảo vệ rừng. Đồng thời hầu hết các hộ gia đình, cộng đồng nhận rừng đều thuộc vùng sâu vùng xa, trình độ nhận thức còn thấp, đời sống kinh tế còn nhiều khó khăn, đặc biệt là đồng bào các dân tộc thiểu số. Áp lực rất lớn là giải quyết cái ăn trước mắt và cái ở hàng ngày. Do vậy rất khó tiếp nhận các dự án, chương trình, việc làm... có tính lâu dài mà nguồn thu nhập thấp, không đủ trang trải cuộc sống hàng ngày, phải chờ đợi quá nhiều năm để được hưởng lợi từ rừng.

Các hộ gia đình nhận rừng, chỉ có một số nơi có ý thức trách nhiệm trong việc bảo vệ rừng được giao, còn lại hầu hết thiếu nghĩa vụ, trách nhiệm trong công tác tuần tra bảo vệ rừng và tổ chức kinh doanh rừng theo phương án để rừng bị phá, lấn chiếm không báo cáo kịp thời cho các cơ quan chức năng xử lý theo quy định; công tác phát hiện, xử lý của các cơ quan chức năng của huyện chưa kịp thời, khi phát hiện thì diện tích phá đã được trồng cây nông nghiệp, công nghiệp đã lâu, chuyển cơ quan chức năng để điều tra, xử lý thì đã hết thời hạn, do vậy không răn đe được các hộ giao rừng, các đối tượng phá rừng.

Ngoài huyện Ea Súp như phản ánh của báo Sài Gòn giải phóng, tại huyện Ea H'leo cũng nổi cộm lên việc phá rừng, lấn chiếm đất rừng giao cho các hộ gia đình và cộng đồng tại 04 tiểu khu 87, 95, 103, 110, xã Ea Hiao với diện tích thiệt hại là 118,2ha/126hộ. Trước tình hình trên, UBND huyện Ea H'leo ban hành Quyết định số 2752/QĐ-UBND ngày 08/10/2012 thành lập đoàn kiểm tra và đã có báo cáo số 01/BC-ĐKT ngày 26/8/2013 đã lập 90 biên bản vi phạm hành chính trong lĩnh vực quản lý bảo vệ rừng, trong đó: 72 biên bản vi phạm hành chính về đất đai với diện tích 71,11ha/72hộ và 18 biên bản vi phạm về chặt phá rừng với diện tích: 13,41ha/18hộ, đối tượng chủ yếu là đồng bào dân tộc tại chỗ, dân tộc thiểu số phía Bắc và dân tộc kinh từ các xã Dliê Ya, Ea Tân, Ea Tó thuộc huyện Krông Năng và các xã trên địa bàn huyện Ea H'leo. Kết quả của Đoàn kiểm tra của huyện cũng đã có những nhận xét, đánh giá về nguyên nhân khách quan, chủ quan, những điều kiện khó khăn trong công tác giao đất, giao rừng và QL BV R, nhưng trong đó xác định trách nhiệm chính để mất rừng thuộc về chủ rừng là các nhóm hộ, hộ gia đình và Công ty TNHH MTV lâm nghiệp Ea H'leo (để phá 8,89ha tại TK 87), bên cạnh đó có trách nhiệm của UBND xã Ea Hiao, các ngành chức năng của huyện trong công tác quản lý nhà nước về rừng.

Để có kết quả đánh giá hiệu quả công tác giao đất, giao rừng cho các hộ gia đình, cộng đồng, nhóm hộ trên địa bàn tỉnh, năm 2010, UBND tỉnh chỉ đạo cho các

huyện tổng kiểm tra tình hình giao rừng trên địa bàn. Năm 2011, UBND tỉnh tổ chức cuộc họp đánh giá kết quả thực hiện xét thấy giao rừng cho cộng đồng và hộ gia đình, qua báo cáo phản ánh của 6 huyện có giao rừng theo Quyết định 304, nhận thấy giao rừng cho hộ gia đình, cộng đồng không hiệu quả và kiến nghị UBND tỉnh tạm thời trong thời gian tới không tổ chức giao rừng cho cộng đồng và hộ gia đình. Ngày 11/10/2011, UBND tỉnh ban hành Thông báo số 185/TB-UBND về ý kiến kết luận của đồng chí Trần Hiếu - Phó Chủ tịch UBND tỉnh tại buổi làm việc về tình hình thực hiện thí điểm giao rừng theo Quyết định số 304/2005/QĐ-TTg, theo đó, đề nghị UBND các huyện trong thời gian tới không thực hiện triển khai mới thí điểm giao rừng. Do đó từ năm 2010 đến nay, tỉnh Đắk Lắk không tổ chức giao đất giao rừng cho cộng đồng và nhóm hộ theo Quyết định số 304/2005/QĐ-TTg và Nghị định 163/NĐ-CP và hưởng lợi theo Quyết định 178/QĐ-TTg.

Để thực hiện có hiệu quả công tác giao đất giao rừng cho cộng đồng và hộ gia đình, đề xuất UBND tỉnh kiến nghị các Bộ, ngành Trung ương những nội dung sau:

- Đề nghị Chính phủ cần xây dựng chính sách hưởng lợi và cơ chế hưởng lợi để đảm bảo cho đối tượng nhận rừng yên tâm quản lý, bảo vệ và tăng cường đầu tư để phát triển rừng. Đặc biệt, đối với rừng nghèo kiệt thì việc hưởng lợi cho người nhận rừng cần được nâng cao hơn để tạo động lực quản lý bảo vệ rừng được tốt. Có chính sách hỗ trợ kinh phí QLVR cho các đối tượng nhận rừng nghèo trong thời gian từ khi giao rừng đến khi rừng đạt trữ lượng khai thác để hưởng lợi; hỗ trợ nguồn vốn ưu đãi để đầu tư phát triển nông lâm nghiệp. Cụ thể:

+ Bổ sung, thay đổi Quyết định số 178/QĐ-TTg ngày 12/11/2001 của Thủ tướng Chính phủ về quyền hưởng lợi, nghĩa vụ của hộ gia đình, cá nhân được giao, được thuê, nhận khoán rừng và đất lâm nghiệp vì hiện nay không còn phù hợp nữa, lý do chu kỳ lâm nghiệp dài, trường hợp nhận rừng thì ít nhất 20 năm sau mới được hưởng lợi từ rừng.

+ Tại Quyết định 49/2016/QĐ-TTg ngày 01/11/2016 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Quy chế quản lý rừng sản xuất, thì đối với tỉnh Tây nguyên đã đóng cửa rừng khai thác rừng tự nhiên; do vậy việc thực hiện giao rừng hưởng lợi rừng tự nhiên cần phải được đề nghị xem xét.

+ Luật Đất đai năm 2013 quy định đối với rừng tự nhiên là rừng sản xuất chỉ áp dụng hình thức giao rừng cho các tổ chức quản lý rừng. Bên cạnh đó Luật bảo vệ và Phát triển rừng đang trình Quốc hội thay đổi; do vậy cần đề nghị Trung ương xem xét có sự thống nhất giữa 2 Luật trong việc giao rừng cho Hộ gia đình, Cộng đồng thôn Buôn.

- Đề nghị Thủ tướng Chính phủ, Bộ Nông nghiệp và PTNT tổng kết về giao rừng, cho thuê rừng trên cơ sở đó xây dựng cơ chế rõ quyền lợi, nghĩa vụ, trách nhiệm của đối tượng nhận rừng, để họ yên tâm đầu tư, quản lý, bảo vệ và phát triển rừng lâu dài, ổn định.

- Tiếp tục thử nghiệm một số cơ chế hưởng lợi từ rừng trên cơ sở xây dựng mô hình phù hợp với đối tượng rừng đã giao, từ đó xây dựng thành quy trình kỹ thuật (hoặc tiêu chuẩn ngành) áp dụng cho giao đất, giao rừng, thuê rừng và thuê rừng.

- Công tác giao đất, giao rừng, cho thuê rừng ở từng địa phương cần phải xây dựng thành chương trình của quốc gia, được sự hỗ trợ nhất là về kinh phí của trung ương bởi trên thực tế ngân sách địa phương của các tỉnh Tây Nguyên không đảm đương nổi.

- Tổ chức đào tạo nâng cao năng lực quản lý, chuyên môn cho các cơ quan, cán bộ quản lý và kỹ thuật để từng bước tự tổ chức, giám sát và thực hiện phương án giao rừng; tổ chức tuyên truyền nâng cao nhận thức cho cộng đồng về chính sách của nhà nước về giao đất, giao rừng; quyền lợi và nghĩa vụ của tổ chức, cá nhân và cộng đồng trong quản lý, bảo vệ và phát triển rừng

2.2. Về nội dung Bài 2: Chuyển rừng giàu thành ... rừng nghèo.

Về nội dung *“Do việc khảo sát không kỹ, nhiều cánh rừng giàu ở Đắk Lắk bỗng chốc biến thành rừng nghèo khi giao cho các doanh nghiệp...”*

Cần phải nhấn mạnh là mục tiêu chính của các doanh nghiệp thuê đất, thuê rừng là để thực hiện dự án trồng rừng, cải tạo rừng nghèo kiệt trồng rừng, trồng cao su... Do đó ngay từ giai đoạn khảo sát sơ bộ, những diện tích rừng có chất lượng tốt, phân bố tập trung thì chủ đầu tư không đưa vào dự án. Chỉ xây dựng dự án trên những khu vực có nhiều đất trống, nếu có rừng thì hầu hết diện tích là rừng nghèo kiệt có tiêu chí phù hợp để cải tạo rừng trồng rừng, trồng cao su theo các Thông tư hướng dẫn của Bộ Nông nghiệp và PTNT.

Toàn bộ các dự án sau khi được UBND tỉnh cho chủ trương khảo sát lập dự án đều được chủ đầu tư hợp đồng với đơn vị tư vấn chuyên ngành điều tra, khảo sát chi tiết hiện trạng rừng, đất rừng. Kết quả điều tra, khảo sát đã được Đoàn liên ngành tổ chức phúc tra theo đúng quy định. Trên cơ sở đó khi xây dựng dự án, những diện tích đất không có rừng, rừng nghèo kiệt có tiêu chí phù hợp cải tạo rừng theo các Thông tư hướng dẫn của Bộ Nông nghiệp và PTNT thì quy hoạch trồng rừng, trồng cao su; những diện tích rừng có tiêu chí không phù hợp cải tạo rừng thì xử lý như sau:

+ Nếu phân bố tập trung tại vùng biên của dự án thì đưa ra khỏi dự án.

+ Nếu phân bố manh mún, xen kẽ trong vùng dự án, không thể tách ra khỏi dự án (dự án phải liền vùng liền khoảnh) thì dự án quy hoạch khoanh nuôi quản lý bảo vệ rừng.

Công ty TNHH TM-DV-XNK Hoàng Gia Phát được UBND tỉnh cho thuê 977,36ha đất tại tiểu khu 134, 138 để thực hiện án trồng cây cao su và QLBRV theo Quyết định số 3033/QĐ-UBND ngày 26/11/2010. Theo dự án đầu tư thì diện tích quy hoạch trồng cao su là 756,18ha; diện tích quy hoạch QLBRV là 165,57ha. Tuy nhiên để thận trọng đối với các dự án phát triển cây cao su tại huyện Ea Súp, Sở Nông nghiệp và PTNT chỉ tham mưu UBND tỉnh cho Công ty trồng thí điểm 100ha cây cao su, diện tích còn lại Công ty phải tổ chức khoanh nuôi quản lý bảo vệ.

Như vậy trong vùng dự án của Công ty TNHH TM-DV-XNK Hoàng Gia Phát có 165,57ha rừng có trữ lượng trên 100m³/ha thuộc quy hoạch QLBRV, không phải toàn bộ diện tích rừng trong vùng dự án của Công ty đều là rừng nghèo để cải tạo trồng cây cao su. Mặt khác rừng có trữ lượng giàu hay nghèo không thể qua cảm quan để nhận định mà phải thông qua điều tra, đo đếm cụ thể.

Về nội dung *“nhiều cánh rừng khớp không thích hợp cho việc chuyển đổi trồng cao su nhưng tỉnh Đắk Lắk vẫn cho các doanh nghiệp khảo sát trồng cao su...”*

Toàn bộ các dự án trồng cây cao su trên địa bàn tỉnh trước khi lập dự án, bên cạnh việc điều tra chi tiết hiện trạng rừng và đất rừng còn phải điều tra, đánh giá, phân hạng sự thích nghi của đất đai với cây cao su do đơn vị có chức năng điều tra, quy hoạch đất đai thực hiện. Qua điều tra, chỉ những diện tích có thể trồng được cây cao su thì mới đưa vào quy hoạch trồng cao su, những diện tích không phù hợp trồng cây cao su thì sẽ đưa vào trồng rừng hoặc các loài cây khác phù hợp với điều kiện thổ nhưỡng của từng khu vực cụ thể.

Đối với các diện tích các dự án trồng cao su trên đất rừng khớp, Sở Nông nghiệp và PTNT, Hội đồng thẩm định dự án, các đơn vị tư vấn điều tra đất đai... luôn khuyến cáo các chủ đầu tư cần tăng cường đầu tư thâm canh, áp dụng các giải pháp kỹ thuật phù hợp thì mới đảm bảo hiệu quả. Trên thực tế có nhiều dự án đã thực hiện đúng khuyến cáo của các cơ quan chức năng: đầu tư tốt, áp dụng các giải pháp kỹ thuật tân tiến nên cây cao su đạt chất lượng tương đối tốt như tại dự án của Công ty CP Hoàng Anh Đắk Lắk, Công ty CP Đắk Nguyên Ea H'leo... Riêng địa bàn huyện Ea Súp, UBND tỉnh không cho phép trồng đại trà, mà chỉ mới cho phép trồng thí điểm mỗi đơn vị khoảng 100 ha cao su, nếu kết quả tốt thì tiếp tục cho phép triển khai tiếp.

Công ty TNHH Hoàng Nguyễn được thuê đất để thực hiện dự án trồng cây cao su và QL BVR, thời gian đầu đã trồng được khoảng 80ha cây cao su sinh trưởng và phát triển bình thường. Tuy nhiên do Công ty thiếu năng lực, không đầu tư chăm sóc, buông lỏng quản lý trong thời gian dài dẫn đến vườn cao su đã trồng sinh trưởng kém, chết dần, bị người dân chặt phá, chiếm đất... đến nay chỉ còn lại khoảng 01ha sinh cây cao su chất lượng xấu, không đồng đều. Nay UBND tỉnh đã ban hành quyết định thu hồi đất của dự án này.

2.3. Về nội dung Bài 3. Cán bộ đua nhau chiếm đất rừng

Nội dung bài viết tập trung tình trạng các Công ty Lâm nghiệp trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên giao khoán cho người dân, liên kết trồng rừng với doanh nghiệp, biến đất rừng thành đất rẫy trồng hồ tiêu, cà phê, khoai lang, cao su... thậm chí có nhiều cán bộ Công ty Lâm nghiệp còn phá rừng để lấy đất sản xuất. Trong đó phản ánh cán bộ đua nhau chiếm đất rừng chủ yếu xảy ra tại các địa phương khác; riêng phản ánh tình trạng phá rừng, khai thác, vận chuyển lâm sản trái phép tại huyện Ea Súp, Ea Kar đã được báo cáo tại mục 1.

2.4. Về nội dung Bài 4: Phải giao rừng cho ai?

Hiện nay cần sắp xếp, đổi mới hoạt động lâm nghiệp nhằm nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước, tái cơ cấu ngành nông lâm nghiệp và nền kinh tế; góp phần giữ vững ổn định chính trị, xã hội và phát triển nông nghiệp, nông dân và xây dựng nông thôn mới theo định hướng của Nghị quyết số 30-NQ/TW ngày 12/3/2014 của Bộ Chính trị về tiếp tục sắp xếp, đổi mới và phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động của công ty nông, lâm nghiệp. Trong đó:

-Đối với diện tích rừng hiện nay do các chủ rừng là các Ban quản lý rừng, các công ty, doanh nghiệp, cộng đồng, hộ gia đình,... quản lý: tiếp tục đổi mới cơ chế quản lý. Các diện tích rừng sản xuất là rừng tự nhiên trữ lượng giàu và trung bình, thực hiện cơ chế quản lý rừng bền vững có chứng chỉ rừng quốc tế về quản lý rừng bền vững. Đối với rừng tự nhiên là rừng sản xuất nhưng chưa được phê duyệt phương án quản lý rừng bền vững, chưa được cấp chứng chỉ rừng quốc tế về quản lý rừng bền vững và đối với rừng sản xuất là rừng tự nhiên nghèo có khả năng phục hồi trong thời gian chưa khai thác được thì thực hiện cơ chế giao nhiệm vụ công ích theo phương thức Nhà nước đặt hàng

-Đối với rừng và đất rừng chưa có chủ quản lý, đề nghị UBND huyện chỉ đạo rà soát diện tích rừng và đất lâm nghiệp do UBND cấp xã đang quản lý để xây dựng kế hoạch sử dụng đất trình cấp thẩm quyền phê duyệt; thực hiện công tác giao rừng, cho thuê rừng gắn với giao đất, cho thuê đất lâm nghiệp trên địa bàn cấp xã cho các

tổ chức, cá nhân theo quy định, cơ bản đến năm 2020 tất cả diện tích đất lâm nghiệp trên địa bàn tỉnh đều có chủ quản lý. Trong đó, ưu tiên cho các hộ gia đình, cá nhân, cộng đồng chưa có rừng và đất lâm nghiệp sinh sống trên địa bàn quản lý, chăm sóc, bảo vệ theo nguyên tắc cùng chịu trách nhiệm quản lý, bảo vệ, phát triển rừng và cùng hưởng lợi, trên cơ sở đề nghị Trung ương ban hành, bổ sung cơ chế hưởng lợi mới phù hợp với điều kiện thực tế. Đối với những diện tích còn lại kêu gọi các tổ chức, doanh nghiệp có năng lực đầu tư về vốn, kỹ thuật để kinh doanh nghề rừng.

Trên đây là giải trình phản ánh của báo chí, Sở Nông nghiệp và PTNT báo cáo đề Sở Thông tin và Truyền thông xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận

- Như trên;
- Giám đốc sở;
- Chi cục kiểm lâm;
- Lưu VT;

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Mai Trọng Dũng